

בית המשפט העליון

בג"ץ 1664/15

אלעזר נ. מפקד כוחות צה"ל בגד
תאריך הגשה: 05/03/15

בבית המשפט העליון בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק

1. בעניין: אלעזר, ת"ז

2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

ע"י ב"כ עו"ד אנדרה רוזנטל

מרח' צלאח א-דין 15, ת"ד 19405, ירושלים 91194

טלפון 6250458, פקסימיליה 6221148 העותר

נגד

מפקד כוחות צה"ל כגדה המערכת

ע"י פרקליטות המדינה המשיב

ע ת י ר ה ל מ ת נ צ ו ע ל ת נ א י

בית משפט הנכבד מוזנקש להזמין את המשיב: לבוא וליתן טעם מדוע לא יבוטל "צו איסור כניסה לגדה המערכת אשר נחתם ע"י המשיב כיום 3.12.2014 והינו בתוקף מיום חתימתו ועד ליום 1.6.2015. העתק הצו רצ"ב ומסומן באות ע' 1.

ו א ל ה נ י מ ו ק י ה ע ת י ר ה

1. עותר מספר 1, (להלן: העותר) אלעזר, רווק בן 31, העומד להתחתן בחודש מאי הקרוב, עובד כעמותה למען בריאות העם מזה שש שנים. בסוף 2006 הוא נדון על ידי בית המשפט הצבאי יהודה לשנת מאסר בגין עבירה של הפרת סדר וחברות בהתאחדות בלתי מותרת, עבירות שכוצעו בחודש מרס 2006 – לפני תשע שנים. מאז לא נשפט העותר. לפני כשלוש שנים העותר תוחקר על ידי שירות הבטחון הכללי.

העותר גר, עובר להוצאת צו הרחקה שהוצא נגדו והינו בתוקף מיום 30.11.2014 ועד ליום 30.4.2015, יחד עם גני משפחתו בראס אל עמוד. עניינו של צו נוסף זה תלוי להכרעת בית המשפט

הנכבד הזה, בג"צ 978/15 הקבוע לדיון בפני הרכב של הנשיאה ביום 16.3.2015. ביום 7.12.2015 זומן העותר טלפונית על ידי משטרת ישראל וכיום 8.12.2015 נמסר לו הצו ע"י ב"כ אשר קיבל אותו מידי משטרת ישראל כאותו בוקר בשט העותר. ביום 10.12.2014 זומן העותר ע"י משטרת ישראל להתייצב במגרש הרוסים תוחקר אודות חייו ומעשיו באופן כללי. העתק הזימון רצ"ב ומסומן באות ע' 2.

תצהיר העותר רצ"ב ומסומן באות ע' 3.

2. עותר מספר 2 הזנו ארגון זכויות אדם, אשר שם לו למטרה, בין השאר, לסייע לתושבים פלסטינים שנפלו קורבן להתעמרות או קיפוח על ידי רשויות המדינה, ובכלל זה להגן על מעמדם וזכויותיהם בפני ערכאות, בין בשמו כעותר ציבורי ובין כמייצג אנשים שזכויותיהם נפגעו.

3. ביום 17.12.2014 פנה ב"כ העותר אל המשיב בכתונגת הדואר האלקטרוני המופיע בצו עצמו, נספח ע' 1 : pniot-tsibur@mail.id.il.

4. ביום 28.12.2014 הגיש ב"כ העותרים השגה בעניינו של העותר. השגה זו שוגרה גם בדואר אלקטרוני, על פי המצווה בצו ועל פי הכתובת הרשומה בו, וכן באמצעות פקסימיליה. חיילת בשם שירן, העובדת לשכת המשיב בבית-אל אישרה את קבלה הפקסימיליה. רצ"ב ומסומן באות ע' 4 העתק ההשגה. רצ"ב ומסומן באות ע' 5 העתק אישור שיגור הפקסימיליה. מספר הפקסימיליה של לשכת המשיב, 9977326, מופיע תחת הכותרת "successful".

5. ביום 9.2.2015 פנה ב"כ העותרים אל יועמ"ש המשיב וביקש לדעת מה עלה בגורלה של השגת העותר.

כמענה, התקבלה תשובה מטעם יועמ"ש המשיב לפיה ההשגה לא נתקבלה בכלל. כאותו מכתב צוינה, לראשונה, כתובת דואר האלקטרוני אחרת, אליה היתה אמורה להישגר ההשגה. במקום pniot-tsibur כפי שמופיע בתחתית הצו עצמו, נספח ע' 1, היה צריך להיות pniot-tzibur. אין במכתב כל הסבר מדוע הפקסימיליה ששוגרה ללשכת היועמ"ש של המשיב, ואשר הגעתה אושרה ע"י חיילת הלשכה, כפי שצויין לעיל, לא זכה לכל התייחסות.

6. ביום 24.2.2015 דחה המשיב את ההשגה והחליט להשאיר את הצו על כנו. העתק הדחייה מצ"ב ומסומן באות ע' 6

7. העותרים טוענים כי רשות מנהלית אינה רשאית לפגוע בזכותו של אדם אלא אם ניתנה לו לפני כן הזדמנות נאותה להשמיע את טענותיו בפניה. במקרה ז'נן הדבר לא נעשה וכפי שפורט לעיל בשל טעות דפוס ואי התייחסות של לשכת היועץ המשפטי, גרונה ההשגה על ידי המשיב כחודשיים לאחר הגשת ההשגה.

8. א. המשיב דחה טענה זו בהתבסס על פסק דין בבג"צ 4348/10 נריה אופן נ' מפקד פיקוד העורף. בית המשפט וזוזר ומציין כי השימוע בפני הרשות, העומדת לפגוע בזכות יסוד של אדם, הינו הכללי, אך מסייג כלל זה באפשרות של קיום שימוע לאחר הוצאת הפעולה המינהלית כ"מקרים חריגים". ב. העותר בעניין אופן טען כי הצו אשר נכנס לתוקפו ביום 2.5.2010 נמסר לו רק ביום 24.5.2010. בית משפט ציין בעניין זה כי –

"ניכר, כי בענייננו לא ניתן היה לקיים שימוע מוקדם, שכן אילו נודע לעותר על הכוונה להוציא נגדו את הצו טרם מתן ההחלטה, הרי היה חשש ממשי כי הדבר יהיה מביא להתחזקתו מקבלתו. דומה לאשר אירע ביחס לצו קודם שהוצא נגדו באזור, ולסיכול תכליתו החשובה של הצו, כמתואר לעיל."

העותר טוען כי, בניגוד למקרה של אופן, לא היה מצידו כל נסיון של התחמקות, עת שהתייצב בתחנת המשטרה לקבל את הצו הנוכחי וכן עת שהתייצב לקבל את הצו האוסר את כניסתו לירושלים. כן לא היה מצדו שום ניסיון התחמקות בזימון לחקירה, כפי שיפורט להלן.

זאת ועוד. הצו נחתם ביום 3.12.2015, אך נמסר לעותר רק ביום 8.12.2015.

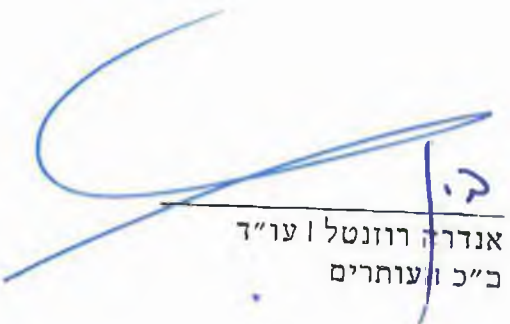
ג. העותרים טוענים כי שימוע מוקדם היה מתיישב עם מהות הסמכות ועם תכלית החוק ולא היה מסכל את התפקוד הוזקין של הרשות המנהלית, קרי זמשיב, ולא היה פוגע באופן ממשי באינטרס חשוב אחר.

ד. בבג"צ 1546/06 גזאוי נ' מפקד כוזות צה"ל בגדה המערבית קבע בית המשפט הנכבד הזה, בהתייחס לצורך בחקירת עצור מנהלי סמוך ככל שניתן למועד הוצאת הצו, כלהלן:

" (3) בגדרים בסיסיים של כבוד האדם – והכללים הנוגעים לכך חלים על הכל, גם על החשודים בעבירות כבדות ביותר ואף בזווית ונתעבות, שעושיהן רחוקים מכיבודו של אדם כרחוק מזרח ממערב - יש חובה לחקור אדם סמוך לאחר מעצרו, תוך שמציגים בפניו אותן מידע שניתן להציג בפניו ושאינו חומר חסוי שהצגתו נמנעת.

המטרה, מעבר למתן אפשרות לטענה בדבר טעות בזיהוי וכיוצא בזה, היא שאדם לא יהא עצור ללא שניתנה לו כל אפשרות, גם אם לא יעשה בה שימוש, להציג גירסה השוללת את מעצרו ולנסות לשכנע. כאמור, מה שיוצג בפניו צריך לשקף את המירב שהחומר הגלוי מאפשר להציג.

- ה. במקרה דנן לא נחקר העותר ביחס לצו הצו. יצויין כי במסגרת ההשגה שהוגשה בעניין צו ההרחקה, זומן העותר לחקירה בטרם החליט מפקד פיקוד העורף לדחות את השגתו. כחקירה מיום 2.2.201 נאמר לחוקר כי הוא "חשוד בהתאחדות בלתי מותרת כאשר זה מנוגד לחוק". החקירה התקיימה בימ"ר הו"פ, כתחנת משטרה בחיפה. החקירה כולה התמקדה בחשדות של פעילות על ידי העותר בירושלים. העתק החקירה רצ"ב ומסומן באות ע' 7.
9. העותרים טוענים כי שילובם של שני הטעמים הללו, אי קיום שימוע לפני הוצאת הצו, ואי חקירת העותר בצירוף הזלול בטיפול בהשגתו, כפי תואר לעיל, יורדים אל שורשו של הצו ומביאים לביטולו.
10. העותרים טוענים לפגם נוסף בצו בכך שהוא גורף וכולל את כל השטח של הגדה המערבית ואינו מתמקד בתחום גיאוגרפי מוגדר. הדבר פוגע יתר על המידה בזכות התנועה של העותר.
11. העותרים טוענים כי עובדה שלא נמסר לעותר רמז כלשהו בדבר טיב הפעילות המיוחסת ואפשרות להתייחס לחשדות אף היא ירודת אל שורשו של הצו ומביאה לביטולו.
12. העותרים טוענים כי השימוש שנעשה בחומר מודיעיני בלבד, מבלי שהנתונים במלואם, הקשורים לטיבם של המקורות האנושיים וטיב הקשר איתם, הובאו לידיעתו של המשיב, בטרם החליט לסמוך על המידע החטוי ולהוציא את הצו - אף הוא יורד אל שורשו של הצו ומביא לביטולו.
- החומר החטוי הינו איסוף מודיעיני המבוסס על יחסי תלות של מוסר המידע למפעילו. חולשת אותו מקור אנושי - כגון הצורך שלו בקבלת שירותים מסויימים או טובות הנאה מטעם המדינה - מנוצלת על ידי המפעיל כדי לגייס את המקור ולחייבו למסור מידע. גם אם המידע מצטלב ממספר מקורות - לכל מקור אותה חולשה ואמינות המידע מוטלת בספק.
13. העותרים טוענים כי הצו אינו מידוני מבחינת אורכו, וזאת לאור העובדה שמאז 2006 לא הסתבך העותר בפליליים.
14. לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן את הצו המבוקש, ולאחר שמיעת הצדדים, להופכו להחלטי.

אנדרה רוזנטל / עו"ד
ב"כ / עותרים

ירושלים, היום 2 מרס, 2015